

РЕШЕНИЕ

№ 5405

гр. София, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 53 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ

при участието на секретаря БИЛЯНА ЕМ. ПЕТРОВА
като разгледа докладваното от КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ Гражданско
дело № 20231110141989 по описа за 2023 година

1. Производството

- Производството е по реда на чл. 422 във връзка с 415, ал. 2 от Гражданския процесуален кодекс.

.1 Страни

- Ищец е „Б-Т“ АД, с ЕИК: *** и със седалище и адрес на управление в гр. Пещера, ул. „Петър Раков“ № 39, представлявано от АЖИ в качеството му на изпълнителен директор,

Чрез процесуалния му представител адв. М. Р. Д., САК.

- Ответник е „Е-Н“ ООД с ЕИК: *** и със седалище и адрес на управление в гр. София, р-н Изгрев, ж.к. Изток, ул. „Атанас Далчев“ № 10, вх. Б, ап. 25, представлявано от ЕНР в качеството ѝ на управител,

Чрез процесуалния му представител адв. В. С. Николов, САК.

.2 Развитие на производството

- Производството е образувано е по искова молба вх. № 214104/27.07.2023 г., с която е предявен иск по реда на чл. 422 ГПК за установяване съществуването на вземане в размер на 6 125,90 лв., представляващо главница за закупени, но незаплатени продукти Huvasept.

Претендира се и присъждане на законна лихва върху посочената сума, считано от датата на депозирането в съда на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 23.02.2023 г. до окончателното ѝ заплащане. Направено е искане за разноси.

- Осъществена е размяна на книжа по реда на чл. 131 ГПК, като е постъпил отговор на искова молба с вх. № 5421/08.01.2024 г.
- С Определение № 4032 от 25.01.2024 г. по реда на чл. 140, ал. 1 ГПК Съдът се е произнесъл по всички предварителни въпроси и е допуснал събирането на доказателства въз основа на направените от страните доказателствени искания. Със същия акт Съдът е изготвил доклад по делото на основание чл. 146 ГПК. Докладът е обявен за окончателен с Протоколно определение от 06.03.2024 г. след изслушване на страните.
- В хода на производството е проведено едно открито съдебно заседание на 06.03.2024 г., в което страните бяха представлявани от надлежно упълномощените им процесуални представители. Беше изслушано заключението на вещото лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза В. С. С..

2. Твърдения и искания на страните

2.1 Претенция на Ищеца

- Ищецът твърди, че в края на 2020 г. е стартирал търговски отношения с „Еко България“ ЕООД с цел продажба на дезинфектанти в бензиностанциите на дружеството. За да бъде осъществено разпространението на дезинфектантите в мрежата на дружеството е било необходимо да се използват услугите на посредник, с който „Еко България“ ЕООД има договорни отношения. В тази връзка по препоръка на „Еко България“ ЕООД в началото на 2021 г. ищецът е започнал работа с ответното дружество, свързана с продажба на дезинфектанти. Посочва се, че между дружествата била установена практиката след всяка извършена от ищеца доставка, дезинфектантите да бъдат доставяни от ответника във веригата бензиностанции на „Еко България“ ЕООД и след заплащане на цената на продуктите от „Еко България“ ЕООД към ответника, той да извърши плащане към ищеца. Сочи се, че част от дължимите суми не са заплатени от ответната страна, както следва:
- 540 бр. HUVESPT 100ml 1KH38089490 за обща цена в размер на 1 432,08 лв., за което е издадена фактура № 0000081128 от 10.11.2021 г. с падеж 10.12.2021 г.;
- 180 бр. HUVESPT 100ml 1KH38089490 за обща цена в размер на 477,36 лв., за което е издадена фактура № 0000081436 от 25.11.2021 г. с падеж 25.12.2021 г.;
- 2 400 бр. HUVESPT 100ml 1KH38089490 за обща цена в размер на 6 364,80 лв., за което е издадена фактура № 0000081572 от 02.12.2021 г. с падеж 01.01.2022 г., като вземането е частично погасено съгласно кредитно известие № 0000084149 от 14.04.2022 г. и е останала неплатена сумата от 2 736, 86 лв.
- 130 бр. HUVESPT 1000ml и 90 бр. HUVESPT 500ml за обща цена в размер на 1 558, 80 лв., за което е издадена фактура № 0000081900 от 16.12.2021 г. с падеж 15.01.2022 г., като вземането е частично погасено съгласно кредитно известие № 0000084150 от 14.04.2022 г. и е останала неплатена сумата от 1 479, 60 лв.
- Моли съда да постанови решение, с което да установи спрямо ответника съществуването на вземане в размер на 6 125, 90 лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение. Претендират се разноски.

2.2 Искания на Ответника

- В законоустановения срок е постъпил отговор на искова молба, с който ответникът оспорва иска. Твърди, че е налице производство по търговски спор по смисъла на глава тридесет и втора от ГПК. Навежда доводи, че дружеството не е пасивно легитимирано да отговаря по иска, като посочва, че страните по договора са ищецът и „Еко България“ ЕООД, а ответникът има качеството на комисионер, поради което договорът не поражда действие спрямо него и той не разполага с пасивна легитимация.
- Моли съда да отхвърли предявения иск като неоснователен. Претендира разноски.

3. Обстоятелства, установени в хода на съдебното дирене

- Съдът, след като взе предвид доводите на страните, и като обсъди събраните по делото доказателства и доказателствени средства поотделно и в тяхната съвкупност, на основание чл. 235, ал. 2 вр. чл. 12 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:
- От приобщените към настоящото дело съдебни книжа по ч. гр. д. № 9668/2023 г. по описа на Софийски районен съд, Гражданско отделение, 53-и състав се установява, че на 23.02.2023 г. ищецът е подал заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК. След извършена проверка на подаденото заявление и представените с него писмени доказателства на основание чл. 411, ал. 3 ГПК съдът е издал заповед за изпълнение на парично задължение № 11023 от 19.04.2023 г. В законоустановения едномесечен срок е постъпило възражение от длъжника. В изпълнение на указания на съда в срока по чл. 415, ал. 4 ГПК, ищецът е предявил настоящия установителен иск относно вземането.
- В Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията като предмет на дейност на ищеца е посочен „производство търговия с ветеринарно-медицински продукти, препарати за селско стопанско и лекарствени средства за хуманната медицина, както и търговия и услуги – хотелиерство, ресторантьорство, туристическа и агентска дейност в страната и чужбина, отдаване под наем, транспортна дейност и всяка друга дейност незабранена от закона.“

По отношение на ответника фигурира „покупко-продажба на стоки или други вещи с цел да ги продаде в първоначален, преработен или обработен вид, производство на стоки с цел продажба, транспортна дейност, спедиторска дейност, вътрешна и външнотърговска дейност, комисионна дейност, търговско представителство и посредничество, както и всяка друга търговска дейност, незабранена от закон“.

- От събраните по делото писмени доказателствени средства се установява, че ищецът е издал четири броя фактури в полза на ответника със следното съдържание:
- Фактура № 81128/10.11.2021 г. на стойност 1 432, 08 лв. за 540 броя HUVESPT 100ml 1KN38089490 с падеж 10.12.2021 г.;
- Фактура № 81436/25.11.2021 г. на стойност 477, 36 лв. за 180 броя HUVESPT 100ml 1KN38089490 с падеж 25.12.2021 г.;
- Фактура № 81572/02.12.2021 г. на стойност 6 364,80 лв. за 2 400 броя HUVESPT 100ml 1KN38089490 с падеж 01.01.2022г.
- Фактура № 81900/16.12.2021 г. на стойност 1 558, 80 лв. за 130 броя HUVESPT 1000ml и 90 бр. HUVESPT 50ml с падеж 15.01.2022 г.

- По отношение на Ф. № 81128/10.11.2021 г., Ф. № 81572/02.12.2021 г. и Ф. № 81900/16.12.2021 г. са издадени експедиционни листове за вътрешен пазар съответно № 2970/10.11.2021 г., № 3162/02.12.2021 г. и № 3298/16.12.2021 г., служещи като доказателство за получаване на стоката от ответника.
- Представени са два броя кредитни известия, от които е видно, че:
- Вземане по Фактура № 81572/02.12.2021 г. на стойност 6 364,80 лв. е частично погасено в размер на 3 627, 94 лв., съгласно Кредитно известие № 84149/14.02.2022 г.
- Вземане по Фактура № 81900/16.12.2021 г. на стойност 1 558, 80 лв. е частично погасено в размер на 79, 20 лв., съгласно Кредитно известие № 84150/14.02.2022 г.
- От допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза се установява, че и двете страни по делото са водили редовно счетоводните си записвания съобразно изискванията на закона. Представените четири фактури и две кредитни известия са осчетоводени от ищеца във водения от него счетоводен регистър за съответния месец и година, съответно са отразени в „Дневник за продажби“ и е извършено разчитане с бюджета. Сумата от 6 125, 90 лв. е отразена като салдо в счетоводната сметка на ищеца.

При ответника посочените документи са отразени в счетоводните регистри за съответния месец и година, като по счетоводна сметка 401 1 Доставчици /партида „Б-т“ АД/ е посочена обща стойност в размер на 6 125, 90 лв. Фактурите са отразени и в „Дневник за покупките за съответните месеци и години“, като ответникът е ползвал право на пълен данъчен кредит в размер на 1020, 98 лв. по тях. В заключението си вещото лице посочва, че не се установява плащане.

4. Правен анализ

4.1 По допустимостта на иска

- Искът е предявен в рамките на преклузивния едномесечен срок от лице, притежаващо необходимата процесуална легитимация срещу пасивно легитимиран ответник в компетентен по правилата за родова и местна подсъдност съд, поради което същият се явява допустим и подлежи на разглеждане по същество.

4.2 По основателността на иска

- При така установеното от фактическа страна се налагат следните **правни изводи**:
- Предявен е иск с правно основание чл. 79, ал. 1, предл. първо от Закона за задълженията и договорите.
- За да се породят правото на кредитора да иска реално изпълнение, следва да са налице в условията на кумулативност всички елементи от фактическия състав, а именно: 1) Между страните да е сключен валиден договор; 2) Неизпълнение от длъжника по причини, за които той отговаря; 3) Изпълнението да е възможно.
- Съобразно посочения фактически състав, в тежест на ищеца е да докаже при условията на пълно и главно доказване, че между страните съществува договорно правоотношение, че е изпълнил задължението си да предаде стоките, както и съществуването на вземането в посочения от него размер. В тежест на ответника е да докаже, че е изпълнил точно своите договорни задължения или че са налице обстоятелства, изключващи дължимостта на паричните суми.

- Договорът за покупко-продажба е консенсуален договор, като за сключването му е необходимо наличие на просто съгласие между страните. Предаването на стоката и плащането на цената са част от изпълнението на договора, т.е. представляват последица от сключването му.

Доколкото по правило договорът е неформален, същият допустимо да бъде сключен в устна форма, а съществуването му може да се установи с всички предвидени в ГПК доказателствени средства.

- Видно от фактическата част на настоящия акт, по делото са събрани четири броя фактури, три броя експедиционни лист за вътрешен пазар, две кредитни известия и е прието заключението на вещото лице по съдебно-счетоводна експертиза. Така посочените доказателства, анализирани в своята съвкупност дават основание на съда да заключи, че между ищеца в качеството на продавач и ответника в качеството на купувач е сключен договор за периодични доставки с предмет покупко-продажба на дезинфектант HUVESPT, като ответникът е в неизпълнение за сумата, посочена в процесните фактури.
- Договорът разкрива характеристиките на търговска сделка по смисъла на чл. 286, ал. 1 и 2 ТЗ, поради което по отношение на него следва да се приложат правилата на Търговския закон, доколкото и ако дерогират общите разпоредбите на чл. 183 и сл. ЗЗД.
- Съгласно чл. 182 ГПК и чл. 55 ТЗ счетоводните записвания на търговеца могат да служат като доказателство в негова полза при редовното им водене.

В счетоводните книги се отразяват всички стопански операции, които водят до изменения на имущественото и финансово състояние на предприятието по смисъла на Закона за счетоводството, като счетоводното отчитане се осъществява на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти, при спазване изискванията на действащото законодателство за съставяне на документи. Именно затова на тях се придава доказателствено значение в процеса, като при установяване на редовното им водене, което винаги е предмет на доказване, а не се презумира, същите имат по-висока доказателствена стойност за съда при формиране на вътрешното му убеждение спрямо останалите доказателства по делото.

Фактурата е възможно да се приеме за годно доказателствено средство, ако от нея може да се извлече необходимото съдържание на сделката – предмет, цена, начин на плащане, страни. Вписването □ в дневниците за продажби и покупки на продавача и купувача, имащи статут на търговци, както и отразяването на стойността □ в справките декларации по ЗДДС, ползването на данъчен кредит във връзка с нея, са обстоятелства, релевантни за установяване възникване на продажбеното правоотношение, по повод на което е била съставена.

В тази връзка напр. **Решение № 20 от 25.03.2013 г. на ВКС по т. д. № 206/2012 г., Решение № 83 от 03.11.2017 г. на ВКС по т. д. № 2383/2016 г.**

Осчетоводяването на фактурата от ответната страна и ползването на данъчен кредит във връзка с нея представлява индикация, че същият е приел стоката в посочените количества, съответно че за него е възникнало задължения за плащане, каквото е и условието на чл. 327, ал. 1 ТЗ.

- Видно от събраните по делото доказателства, в приложените фактури, издадени от ищеца, са посочени видът на стоката, цената, начинът и срокът на плащане, поради което същите разкриват *essentialia negotii* на договора. От приетата съдебно-

счетоводна експертиза се установява, че и двете страни редовно са водели счетоводните си книги, фактурите са осчетоводени и от двете дружество в съответната книга, ответникът е ползвал данъчен кредит по тях, както и че сумата по посочените фактури е отразена като салдо по сметката на ищеца.

В тази връзка Съдът прави заключението, че за ответника съществува задължение за заплащане на сумите, посочени във Ф. № 81128/10.11.2021 г., Ф. № 81572/02.12.2021 г., Ф. № 81436/25.11.2021 г и Ф. № 81900/16.12.2021 г. на обща стойност 6 125, 90 лв., поради предявеният от ищеца иск се явява основателен и следва да бъде уважен.

- На основание чл. 236, ал. 2 ГПК съдът дължи произнасяне по направените от ответника възражения.
- По твърденията, че настоящото производство представлява производство по търговски спор:

Следва да бъде отбелязано, че особеното исково производство по смисъла на глава тридесет и втора от ГПК се прилага единствено, когато делото е родово подсъдно на окръжен съд, както изрично е посочено в чл. 365 ГПК. Последното е възможно, когато цената на иска от породеното търговско правоотношение е над 25 хил. лв., каквото е изискването на чл. 104, т. 4 ГПК. Следователно при цена на иска по-ниска от посочената, производството се разглежда от местно компетентния районен съд по правилата на общия исков процес

- По възражението за липса на процесуална легитимация поради наличието на комисионно правоотношение:

Уредбата на комисионния договор в чл. 348 и сл. от ТЗ предполага развитието на три отделни правоотношения, а именно учредително, изпълнително и отчетно. Учредителната сделка, с която се възлага извършването на мандата, е самият комисионен договор, с който комитента възлага на комисионера извършването на една или повече правни сделки от свое име за негова сметка. Изпълнителната сделка е тази, която комисионерът сключва в изпълнение на мандата. В това правоотношение страни са той и третото лице, с което договоря, като съгласно чл. 349, ал. 1 ТЗ правата и задълженията от нея възникват за комисионера. Отчетното правоотношение е свързано с прехвърлянето на резултатите от изпълнителната сделка от комисионера на комитента, като зависи пряко от характера на последната.

Видно от така описаната конструкция, комисионерът винаги действа като косвен представител на комитента, като спрямо третото лице по изпълнителната сделка именно той се счита титуляр на правата и задълженията – по арг. чл. 349, ал. 1 ТЗ. В тази връзка при неизпълнение на задълженията, произтичащи от сделката, сключена в изпълнение на мандата, третото лице следва да насочи иска си именно срещу комисионера, с когото се намира в договорно правоотношение дори и да знае, че той действа за сметка на доверителя. В противен случай, ако искът бъде насочен срещу последния, третото лице рискува делото да бъде прекратено като недопустимо поради липса на пасивна процесуална легитимация, т.е. обратното на твърдяното от ответника.

Ако бъде ангажирана гражданската отговорност на комисионера, той има право въз основа на комисионния договор да търси платеното от комитента. Вътрешните отношения между страните обаче са без значение за третото лице по изпълнителната сделка.

Предвид така изложеното направеното от ответника възражение е неоснователно.

5. По разноските

(35) С оглед изхода на делото на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ищецът има право да получи претендираните разноски съразмерно с уважената част от иска, доколкото е налице нарочно искане затова. По делото са представени доказателства за действително сторените разноски в рамките на исковото и на заповедно производство на обща стойност 2 045, 04 лв., като същите следва да бъдат възложени в тежест на ответника.

МОТИВИРАН ОТ ИЗЛОЖЕНОТО, СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД,

РЕШИ:

- **ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422 ГПК във вр. чл. 415 ГПК във вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД, че „Е-Н“ ООД с ЕИК: *** и със седалище и адрес на управление в гр. София, р-н Изгрев, ж.к. Изток, ул. „Атанас Далчев“ № 10, вх. Б, ап. 25, представлявано от ЕНР, в качеството □ на управител, дължи на „Б-Т“ АД, с ЕИК: *** и със седалище и адрес на управление в гр. Пещера, ул. „Петър Раков“ № 39, представлявано от АЖИ в качеството му на изпълнителен директор, сумата в размер на 6 125,90 лв., представляваща главница за закупени, но незаплатени продукти Huvasept по фактура № 81128/10.11.2021 г., фактура № 81572/02.12.2021 г. и фактура № 81900/16.12.2021 г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на Заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК – 23.02.2023 г. до окончателното заплащане на вземането.**
- **ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК „Е-Н“ ООД с ЕИК: *** и със седалище и адрес на управление в гр. София, р-н Изгрев, ж.к. Изток, ул. „Атанас Далчев“ № 10, вх. Б, ап. 25, представлявано от ЕНР, в качеството □ на управител, да заплати на „Б-Т“ АД, с ЕИК: *** и със седалище и адрес на управление в гр. Пещера, ул. „Петър Раков“ № 39, представлявано от АЖИ в качеството му на изпълнителен директор, сумата в размер на 2 045, 04 лв., представляваща направени по делото съдебно-деловодни разноски.**

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____